

PWPM

PROBLEMY WSPÓŁCZESNEGO PRAWA
MIĘDZYNARODOWEGO, EUROPEJSKIEGO I PORÓWNAWCZEGO

REVIEW OF INTERNATIONAL, EUROPEAN AND COMPARATIVE LAW

Rocznik wydawany przez Instytut Europeistyki
Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Yearbook published by the Jagiellonian University in Kraków
Institute of European Studies

Kraków, grudzień/December 2020, Vol. XVIII

KOMITET REDAKCYJNY/EDITORIAL BOARD:

dr Wojciech BUREK (w.burek@uj.edu.pl), Kraków – redaktor naczelny/Editor-in-chief

Członkowie komitetu/members of the editorial board:

dr Sava JANKOVIC (s.jankovic@iosac.no), Oslo

dr Ewa KAMARAD (ewa.kamarad@uj.edu.pl), Kraków

dr Katarzyna MIKSZA (kbogdzewic@mruni.eu), Wilno

dr Katarzyna SĘKOWSKA-KOZŁOWSKA (k.sekowska-kozlowska@inp.pan.pl), Poznań

dr Przemysław TACIK (przemyslaw.tacik@uj.edu.pl), Kraków

* * *

RADA PROGRAMOWA/SCIENTIFIC ADVISORY BOARD:

prof. Paweł CZUBIK, Kraków

prof. Sławomir DUDZIK, Kraków

prof. Petra FOUBERT, Hasselt

prof. Bogusława GNELA, Kraków

prof. Agnieszka GRZELAK, Warszawa

prof. Ireneusz C. KAMIŃSKI, Warszawa/Kraków

prof. Elżbieta KARSKA, Warszawa

prof. Karol KARSKI, Warszawa

prof. Aneta KAŻMIERCZYK, Kraków

prof. Michał KOWALSKI, Kraków

prof. Adam ŁAZOWSKI, London

prof. Barbara MIKOŁAJCZYK, Katowice

prof. Leszek MITRUS, Kraków

prof. Piotr MOSTOWIK, Kraków

prof. Katarzyna MYSZONA-KOSTRZEWA, Warszawa

prof. Dagmar RICHTER, Saarbrücken/Heidelberg

prof. Werner SCHOLTZ, Kapsztad (Cape Town) – przewodniczący/chairman

prof. Maciej SZPUNAR, Katowice/Luksemburg

KONTAKT/CONTACT:

Instytut Europeistyki UJ

ul. Reymonta 4, 30-059 Kraków

pwpm@uj.edu.pl

www.europeistyka.uj.edu.pl/wydawnictwa/pwpm

LICENCJA/LICENCE:

Creative Commons – Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 /

Creative Commons Attribution License-ShareAlike 4.0 (CC-BY-SA)

ZGŁASZANIE TEKSTÓW/ARTICLE SUBMISSION:

Regulamin wydawniczy oraz zasady składania tekstów dostępne na stronie internetowej/

Instructions for authors on how to submit an article are available on our website

INDEKSY I BAZY/INDEXES AND DATABASES:

Lista MNiSW/Lists of journals of the Ministry of Science and Higher Education in Poland (2019): 20 pkt

ICI Journals Master List: ICV (2019): 54,48

Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego/Jagiellonian University Repository

The Central European Journal of Social Sciences and Humanities – CEJSH

***

PROJEKT OKŁADKI/COVER DESIGN:

dr Paweł Filipek

KOREKTA JĘZYK POLSKI / POLISH TEXT PROOF-READING:

Anna Krzesz

KOREKTA JĘZYK ANGIELSKI / ENGLISH TEXT PROOF-READING:

dr Aeddan Shaw

dr Karolina Czerska-Shaw

SKŁAD I ŁAMANIE/TYPESETTING AND PAGE LAYOUT:

Oleg Aleksejczuk

COPYRIGHT:

Instytut Europeistyki UJ

ISSN: 1730-4504

Ns-Rej. Pr: 170/09

DRUK I OPRAWA/PRINTING:

Zakład Poligraficzny Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie

SUGEROWANY SPOŚÓB CYTOWANIA/SUGGESTED CITATION:

PWPM 2020, vol. XVIII

Czasopismo zostało dofinansowane ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie umowy nr 282/WCN/2019/1 z dnia 30.05.2019 z pomocy przyznanej w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”

Spis treści / Table of contents

Wojciech Burek

Od redakcji / Forward..... 7

ARTYKUŁY / ARTICLES

Sava Jankovic

The still emerging universal human right to adequate air quality 13

Weronika Wojturska

Multi-step arbitration clauses: the application and impact of their infringement on arbitration proceedings in Poland on the example of FIDIC Contract Conditions 49

Rett R. Ludwikowski

Transformacja amerykańsko-chińskich relacji politycznych i handlowych w okresie globalnej pandemii 67

Joanna Grygiel

Gwarancje niezależności krajowych mechanizmów prewencji powołanych na podstawie OPCAT 95

Maciej Gajos

Facebook in Myanmar: the challenges and promises of applying the United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights to a social media company 121

Wioleta Fabrowska

Przeprowadzanie wyborów za granicą (external voting) jako konstytucyjny i prawnomiędzynarodowy obowiązek państwa w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego z protestów wyborczych wniesionych w roku 2020 149

Paweł Bucoń

Specyfika czynności polskiego konsula w świetle spraw z protestów wyborczych dotyczących braku znaków holograficznych na zaświadczeniach o prawie do głosowania 165

Mateusz Krakowski

- Smak jako (nie)utwór – uwagi na tle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-310/17..... 175

Anna Juryk

- Alimenty w relacjach polsko-brytyjskich. Brexit i co dalej? 191

Anna Wysocka-Bar

- Relacja konwencji CMR i unijnego prawa prywatnego międzynarodowego 217

Wojciech Burek, Katarzyna Sękowska-Kozłowska

- Pięć lat obowiązywania Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w Polsce: stan gry..... 245

GLOSSES / GLOSYS

Elżbieta H. Morawska

- Petukhov v. Ukraine (No. 2): the human rights approach to life sentences in Strasbourg case law 273

Michał Kowalski, Szymon Kucharski

- „Uchodźca klimatyczny” przed Komitetem Praw Człowieka – czy zachowawcza opinia może być przełomowa? Głosa do opinii Komitetu Praw Człowieka ONZ nr 2728/2016 z dnia 24 października 2019 roku (Ioane Teitiota przeciwko Nowej Zelandii)..... 297

RECENZJE / REVIEWS

Paweł Czubik

- Recenzja: K. Pawłowska, I. Zych (red.), Dlaczego Polska powinna wypowiedzieć Konwencję stambulską?, Warszawa 2020 (ss. 145) 315

VARIA

- Uchwała nr 9/2020 Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk z dnia 15 października 2020 r. w sprawie nagannych praktyk przy sporządzaniu wykazu wydawnictw naukowych 329

Lista recenzentów 2019–2020 (numery XVII–XVIII) /

- List of reviewers 2019–2020 (volumes XVII–XVIII) 331

Od redakcji

Nowy numer naszego rocznika przynosi kolejne zmiany, których celem jest unowocześnienie czasopisma oraz dalsza jego profesjonalizacja. Tym razem wprowadzamy zmianę czcionki oraz sposobu składu i łamania tekstu na takie, które odpowiadają dzisiejszym standardom i – mamy nadzieję – uczynią lekturę naszego czasopisma przyjemniejszą.

Tradycyjnie w numerze znalazły się artykuły oraz głosy obejmujące swoim zakresem różne zagadnienia prawa międzynarodowego, europejskiego i porównawczego. Łącznie proponujemy Państwu czternaście tekstów naukowych, z których cztery są napisane w języku angielskim. Dominują teksty dotyczące różnych aspektów międzynarodowego prawa praw człowieka (artykuły autorstwa S. Jankovica, J. Grygiel, M. Gajosa, W. Burka i K. Sękowskiej-Kozłowskiej, E.H. Morawskiej, M. Kowalskiego i S. Kucharskiego oraz P. Czubika). Dwa z nich – zawierające odmienne stanowiska – dotyczą bardzo aktualnej i kontrowersyjnej sprawy, jaką jest dalsze obowiązywanie tzw. Konwencji stambulskiej w Polsce. Aktualnym amerykańsko-chińskim relacjom handlowym poświęcony jest tekst autorstwa R. Ludwikowskiego. O funkcjonowaniu i egzekwowalności wielostopniowych klauzul rozstrzygania sporów można poczytać w tekście W. Wojturskiej. Unijnego prawa autorskiego dotyczy artykuł autorstwa M. Krakowskiego. Tradycyjnie w numerze nie zabrakło również tekstów dotyczących prawa prywatnego międzynarodowego (autorstwa A. Juryk oraz A. Wysockiej-Bar).

Wreszcie dwa teksty (autorstwa W. Fabrowskiej oraz P. Buconia) analizują orzecznictwo Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego (IKNiSP SN) w sprawach protestów wyborczych złożonych do ostatnich wyborów prezydenckich, które odbyły się w Polsce w 2020 r. Decydując o przyjęciu tych dwóch tekstów do druku – ich jakość naukowa nie budziła wątpliwości i została potwierdzona pozytywnymi recenzjami – kolegium redakcyjne miało poważny dylemat. Zastanawialiśmy się, na ile publikowanie komentarzy do orzeczeń sądu, w którego skład wchodzi sędziowie, co do których statusu istnieją poważne wątpliwości, może stanowić formę ich legitymizowania. Wątpliwości redakcji

dotyczyły również kontekstu, w jakim były rozpatrywane protesty wyborcze przez IKNiSP SN, tj. potwierdzenia ważności – nieważnych w świetle Konstytucji – wyborów prezydenckich. Ostatecznie, mając na uwadze uniwersalność problemów prawnych analizowanych w obu tekstach, a mających odzwierciedlenie w orzeczeniach IKNiSP SN, postanowiliśmy wydać zgodę na druk.

Jednocześnie w redakcji jest dla nas oczywiste, że w świetle wątpliwości prawnych dotyczących m.in. powołania aktualnego składu Krajowej Rady Sądownictwa oraz sposobu przeprowadzenia przez ten organ ostatnich naborów na stanowiska sędziowskie w Sądzie Najwyższym, w tym obsadzenie właśnie IKNiSP, a także w związku m.in. z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 2 marca 2021 r. w sprawie C-824/18, A.B. i inni p. Krajowej Radzie Sądownictwa, są podstawy, aby kwestionować status sędziów Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, wskazując na ich powołanie zawierające wady prawne oraz brak spełnienia przez nich kryteriów niezawisłości i niezależności. Publikacja wskazanych artykułów nie może być traktowana jako jakakolwiek legitymizacja osób w niej zasiadających, a podających się za sędziów Sądu Najwyższego.

Podzielając jej treść, publikujemy również Uchwałę Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk z dnia 15 października 2020 r. w sprawie nagannych praktyk przy sporządzaniu wykazu wydawnictw naukowych.

Życzymy miłej lektury i zapraszamy do współpracy w przyszłości!

Wojciech Burek

Kraków, grudzień 2020

* * *

Forward

The current issue of our Yearbook brings further changes aimed at the modernization of the journal and its further professionalization. This time, we have introduced a more up to date font and fresh typesetting format. These changes, we hope, will make reading our journal more comfortable and even more enjoyable.

In the current issue, as always, there are a selection of articles and case commentaries concerning different aspects of international, European, and comparative

law. We offer the readers fourteen academic texts, including four written in English. The majority of the articles deal with different aspects of international human rights law (the articles by S. Jankovic, J. Grygiel, M. Gajos, W. Burek and K. Sękowska-Kozłowska, E. H. Morawska, M. Kowalski and S. Kucharski, P. Czubik). Two of them – presenting opposing views – deal with the current and controversial issue of the further validity and applicability of the so-called Istanbul Convention in Poland. The article by R. Ludwikowski deals with current US-China trade relations. The functioning and enforceability of multi-step dispute resolution clauses is a topic of the article by W. Wojturska. EU law (namely copyright law) is represented by the article by M. Krakowski. As always, there are also texts which deal with the issues of private international law (the articles by A. Juryk and A. Wysocka-Bar).

Finally, two texts analyse the jurisprudence of the Extraordinary Control and Public Affairs Chamber of the Supreme Court (ECPAC SC) in the cases concerning election protests submitted regarding the last Polish presidential election held in 2020 (the articles by W. Fabrowska and P. Buconia). When debating whether or not to accept these two texts for publication, the editors had a serious dilemma. This did not concern their quality, which was not in doubt and had been confirmed by positive reviews. Instead, we wondered to what extent the publication of comments on the judgments of a court composed of judges whose status is in serious doubt might constitute granting them some degree of legitimacy. The editorial board also had doubts about the context in which the election protests were examined by the ECPAC SC, i.e. unconstitutionally confirming the validity of presidential elections that were invalid under the Constitution. Finally, taking into account the universality of the legal problems analysed in both texts and reflected in the rulings of the Supreme Court, we decided to give our consent to printing them.

At the same time, it is obvious to us that in light of the legal doubts concerning, *inter alia*, the appointment of the current composition of the National Council of the Judiciary and the manner in which this body filled the most recent Supreme Court vacancies, including the ECPAC SC, as well as in connection with, *inter alia*, the judgment of the Court of Justice of the European Union of 2 March 2021 in case C-824/18 A.B. and Others v. Krajowa Rada Sądownictwa and Others, there are reasonable grounds to consider the judges of the Extraordinary Control and Public Affairs Chamber as having been appointed with legal defects and as failing to meet the criteria of independence. The publication of the aforementioned articles cannot be treated as granting them any kind of legitimacy to those persons who are current members of the ECPAC SC and claim to be judges of the Supreme Court.

In connection with the sharing of this position, we also publish the Resolution of the Committee of Legal Sciences of the Polish Academy of Sciences of 15 October 2020 on the reprehensible practices at play in the preparation of the list of academic publishers.

We would like to express our hope that you will enjoy reading these texts and we are open for co-operation in future.

Wojciech Burek

Kraków (December, 2020)